

Roma hagyományok

DUJ DZSÉNE ONLINE

Miért tartom fontosnak azt, hogy megismerjük egymás kultúráját, szokásait?

Kerekesné Lévai Erika

Kutatócsoportunkban sokat beszélgetünk arról, hogy milyenek a romák és milyenek a nem romák. Egy városban élünk, és mind a két fél hangoztatja, ha valamit nem ért a másikról, hogy biztos azért, mert nem az ő kultúrájuk része. Amivel kifejezik azt, hogy más szokásrendet, más hagyományt követnek. Például a roma emberek jellemzésénél sokszor mondják, hogy ők szeretnek táncolni, énekelni.

Az emberek az örökölt magatartási mintákat igyekeznek megőrizni és továbbadni a következő nemzedékek számára. Bármennyire is zárt népcsoportként élt, él a Széles és Keskeny úti cigányság városunkban, mégis, az egymás mellett élés hatására sok minden keveredett a romák és a nem romák között. De vannak még olyan szokások, amelyek csak a roma közösségre jellemzőek. A hagyomány értéként kezeli a múlt örökségét, amellyel az ősök gondolkodását is tovább viszik. Ennek a gondolkodásmódnak továbbvitelére a legalkalmasabb a nyelv, amit a Tiszavasváriban élő, belső-majorosi roma emberek még beszélnek egymás között. Minél több hagyományt tart meg egy népcsoport, annál nagyobb a közösség összetartó ereje. Általában az élet nagy fordulópontjaihoz kötődik egy-egy szokás, ami, ha nagyon erős volt egy csoporton belül, a mai napig megmaradt. Így a születéshez, a halálhoz kötődő népszokások, hiedelmek azok, amelyeket érdemes megnézni. Illetve a közte eltelt időt – a házasságot, a gyereknevelést, a főzést, az öltözködést, a családban elfoglalt helyet, egyszerűen a mindennapi életet.

Városunkban a belső-majorosi roma lakosság az egyik ilyen népcsoport, akik a fentebb említett témáknál csak rájuk jellemző szokásrendet tartanak fent a mai napig. Sok mindent átvettek a nem roma lakosságtól. Például a töltött káposztát ugyanúgy főzik. Mégis vannak egyedi, csak rájuk jellemző tradíciók. Ritka viszont az, hogy ezeket a népszokásokat nem újból feleleveníteni kell, hanem ez fennmaradt és gyakorolja a közösség. Ennek oka szerintem az is, hogy élő a nyelvük, amit használnak. Igaz, hogy több magyar szó is belekerül a beszédükbe, de mégiscsak az ő nyelvükön beszélnek, amit a Tiszavasváriban lakó más emberek nem értenek.